

מראי מקומות - חגיגה

כד:

א. ובשעת הגתות והבדים אף על התרומה

פרש"י, שהוא נאמן משום דאז הכל מטהרים את כליהם. אבל ק', דלקמן (כה:) פרש"י דנאמנים משום דלא גזרו מפני הפסד הכהנים, דאם נגזור אף בזמן הגתות והבדים, יפסידו רוב תרומות א"י, ולכן לא גזרו, ולכאז' הוי דלא כדבריו כאן. (ואולי יש ליישב ע"פ דברי החזון איש (או"ח קכ"ט לדף כ"ב, ד"ה תוד"ה לא), דכ' מכח קו' אחרת דמה דמטהרין ע"פ חבר אינו טעם בטוח כ"כ, וכמו שמבואר לקמן ברש"י דף כ"ה, אלא דשכיח טהרה טפי, ולכן לא גזרו על כלי בתוך כלי בזמן הגתות והבדים. וא"כ אולי עפ"ז יש ליישב הסתירה בדברי רש"י, דודאי צריך להא דמטהרים כליהם על גבי חבר, אבל אי"ז דבר בטוח כ"כ, אלא דכיון דע"ז שכיח טהרה טפי, לכן לא גזרו, משום שלא היו רוצים להפסיד הכהנים. אולם יש לעי', הא דאי"ז דבר בטוח כ"כ, איך ידע רש"י דבר זה, האם ס"ל כן מעצמו, או דלמא הי' לו איזה הכרח לזה, וצ"ע.)

ב. אבל מניחה לגת הבאה

הק' המשמר הלוי, איך מניחו לגת הבאה, הא ש' התוס' בר"ה (ד) היא שיש איסור בל תאחר בתרומה, וא"כ איך מאחר כ"כ. ולכאז' אי"ז ק' כ"כ, דהא י"ל דמתני' כסתם משנה בר"ה, דאין בל תאחר אלא בג' רגלים כסדרן, וכיון דשעת הגתות תשרי היא, א"כ אפי' אם מפריש התרומה קודם סוכות, עדיין יכול

להמתין עד תשרי הבא, וליתנו קודם סוכות. אבל עדיין יש להק' לשי' הרמב"ם, דפסק כמתני' דיכול להניחו לגת הבאה, אבל ג"כ פסק כהת"ק של הברייתא בר"ה, דס"ל דאי"ז להיות הג' רגלים כסדרן, וא"כ למה אין כאן בל תאחר. והביא מש"כ האבן האזל, דשי' הרמב"ם הוא דרך בנדרים ונדבות אי' דין בל תאחר, אבל חיובי תורה אחרים, שלא באו ע"י נדרו, אין בהם דין בל תאחר. וכ' המשמר הלוי די"ל דזהו גופא מקורו של הרמב"ם לומר כן, דהא ס"ל דקיי"ל דבל תאחר הוא בג' רגלים אף שלא כסדרן, ומ"מ איכא סתם מתני' דיכול להמתין עד שעת הגתות הבאה [וראי' זו היא רק לשי' התוס' בר"ה שם, דס"ל דכל חיובי התורה שלא באו ע"י נדר תלויים זב"ז, ואם יש בל תאחר בשאר חיובי התורה, ע"כ גם בתרומה איכא בל תאחר, אבל לשי' הטורי אבן שם, דחולק על תוס' וס"ל שאין שום איסור בל תאחר בתרומה, אין ראי' לשאר איסורי תורה מתרומה].

עוד הק' המשמר הלוי, למה צריך להמתין עד שעת הגתות הבאה, הרי ע"ה נאמנים אף ברגל גופא, וא"כ יכול ליתנו לכהן אז. וכ' דהעצה דגת הבאה עדיף טפי, דאם נותנה לכהן בשעת הגתות, אזי יכול לכהן לגומרה אף לאחר שעת הגתות, אבל אם נותנה לו ברגל, אם פותח החבית ברגל, הרי אחר הרגל הוא בחזקת טומאה, וא"כ יצטרך הכהן לגמור החבית ברגל גופא.